

I' Aleta

Revista dels
Bordegassos
de Vilanova

Novembre 2020
Número 6
època digital

bordegassos
de VILANOVA

ALCAL- DESSA

Olga Arnau i Sanabra

Alcaldessa de Vilanova i la Geltrú

Benvolguts bordegassos i bordegasses, Aquest any 2020 és excepcional i atípic per tothom, en tots els àmbits, però possiblement per les colles castelleres ho ha estat encara més. La vostra activitat, alçar castells, no és adaptable a formats virtuals ni a la preservació de distàncies entre persones, perquè precisament els castells són unió, són contacte proper, són treball colze a colze i sentiment pell a pell per bastir un projecte comú.

Us hem trobat a faltar. Molt. Vam poder veure-us amb camisa groc-terrosa per Festa Major, i ens vam emocionar per la situació, però totes i tots sabem que el que ens agrada és aplaudir els castells, viure les diades castelleres. És un fet que l'aturada de l'activitat durant tants mesos és dura per tot el món casteller i suposarà, a totes les colles, treballar més i estar més unides que mai per retornar al nivell que havien assolit.

Per això, penso que és molt important no aturar-se i mantenir la dinàmica social de colla, tal com heu estat fent: promoure actes, sortides, activitats que permetin continuar gaudint de la família caste-

llera. En tots aquests mesos, ho hem pogut veure, heu fet ús d'imaginació i energia per mantenir viva la flama bordegassa. Us felicito per això, perquè no és fàcil en les circumstàncies que tenim.

Però especialment vull remarcar la vostra voluntat de seguir en contacte constant amb la ciutat, de ser-hi sempre presents, quan calgui, però sobretot quan es tracta de fer pinya davant moments complicats. Durant tota la pandèmia, des de l'inici del confinament, heu estat una entitat implicada i disposada a aportar el vostre esforç i els vostres recursos en tot el que ha calgut. Una vegada més, heu demostrat que la vostra solidaritat i el vostre compromís social són al cim del món casteller.

És en situacions complexes quan més demostreu la gran colla que sou els Bordegassos. Com a alcaldessa, estic orgullosa de vosaltres, i com a vilanovina, us porto al cor. Amunt, Bordegassos, desitgem que aviat pugueu recuperar l'activitat que tant estimeu, els castells, i que en puguem gaudir tota la ciutat.

PRESI-DENTA

Clàudia Roig

Presidenta dels Bordegassos de Vilanova

Un any diferent

Aquest 2020 ha estat un any diferent de com esperàvem, un any sense castells i en el qual amb prou feines ens hem pogut trobar. Com a junta ens esperàvem un any més tranquil que l'anterior, on poguéssim aplicar tot allò que havíem après durant el primer any de gestió. Però, certament, ha estat tot el contrari, ha estat un any on ens hem hagut de reinventar i aprendre a viure amb la incertesa de "el que fas avui potser no et val per demà". Sobretot pel que fa a l'àmbit de comunicació, imatge i social, que durant el confinament van posar ganexes i imaginació per trobar noves maneres de distreure'ns i comunicar-nos, fent entrevistes en directe, vermuts virtuals i jocs en línia.

La Soca també ha fet un gran esforç mantenint la gestió del bar de la colla. Ha estat un any difícil en el qual, durant uns mesos, el local ha estat tancat i en d'altres s'ha pogut obrir seguint una normativa estricta i que variava setmana rere setmana. Però

ells sempre han estat a disposició de la colla i s'han adaptat a totes les mesures per tal de poder obrir, fins i tot s'han reinventat per fer menjar per emportar. El local de la colla és el punt de trobada de moltes persones i manté viva l'entitat i, gràcies a l'esforç i il·lusió de La Soca, s'ha pogut obrir el local cada vegada que ens han deixat.

També m'agradaria destacar que a causa de la COVID, no vam poder celebrar la inauguració de la façana. Un projecte iniciat l'any 2015 i que culminava el febrer del 2020, gràcies a l'esforç i voluntat de diverses juntes i persones de manera desinteressada. Un cop acabat aquest projecte ens vam adonar que calia millorar les instal·lacions i imatge de l'interior del local. Per això, durant aquesta temporada l'equip de patrocinis i la tresoreria ha estat treballant per aconseguir el finançament per renovar la instal·lació elèctrica del local i l'enllumenat, que esperem poder gaudir per Nadal.

Per altra banda, aquest any tan diferent també ens ha permès iniciar dos nous projectes: la revisió dels estatuts i l'elaboració del protocol contra les agressions masclistes. Per la revisió dels estatuts es va crear un grup de treball format per tots els expresidents de la colla i dos membres de la junta actual, ja que vam creure convenient fer una revisió profunda dels estatuts i del model de la colla. Per l'elaboració del protocol contra les agressions masclistes es va crear un grup de treball format per persones de la comissió d'igualtat. Són dos projectes que poden marcar molt positivament el funcionament de la colla en els pròxims anys i que ens agradaria poder presentar a la colla aviat. A més, pel que fa a la part administrativa, voldria remarcar la feina feta en l'elaboració d'una aplicació digital que farà més senzill el pagament de les quotes de sòcies i inscripcions a actes socials. L'aplicació ja està en fase de proves i esperem poder començar a utilitzar-la l'any vinent. I, per altra banda, també s'han iniciat tasques de revisió de la documentació i arxiu de la colla que cal seguir treballant.

Finalment, aquest any 2020 també ens ha permès parar a reflexionar sobre com s'han fet les coses a la colla en els darrers anys, els nostres punts forts i els dèbils i començar a imaginar com serà la colla després d'aquesta pandèmia.

Això ens ha donat una perspectiva diferent de la dels altres anys i una calma i serenitat que segurament la colla necessitava per reconduir la dinàmica en la qual havíem entrat.

Arrencar de nou no serà fàcil i, per això, crec que serà més necessari que mai comptar amb el talent de totes les persones que formen la colla i que vulguin invertir part del seu temps a treballar per ella. Haurem de deixar de banda els individualismes i aspiracions particulars, per treballar plegats des del respecte i la sinceritat. I així crear nous projectes que ens il·lusionin i que alhora aprofitin les hores invertides a la colla per tanta gent en els darrers anys.

“ Aquest any 2020 també ens ha permès parar a reflexionar sobre com s'han fet les coses a la colla en els darrers anys, els nostres punts forts i els dèbils ”

Marcel Meya i Dani Ponce
Co-caps de Colla dels Bordegassos de Vilanova

CO- CAPS DE COLLA

Estimades companyes i companys,

Són temps difícils per al món casteller; són moments complicats per a la colla. Tanmateix, si han de servir per a alguna cosa aquests darrers mesos sense castells que siguin per millorar. Millorar com a colla. Els castells van i venen, a vegades més alts i d'altres menys, però ja fa temps que algunes preguntes ens ronden pel cap...: quin model de colla som i quina colla volem arribar a ser? Amb què ens identifiquem? Cap a on volem caminar com a col·lectiu?

El funcionament de cada colla és molt particular, n'hi ha que tenen una colla rival i sovint es marquen el ritme mútuament. D'altres motiven als seus castellers amb la idea de ser els millors del món casteller i d'altres simplement fan la feina que toca a l'assaig i la seva motivació és fer colla. I nosaltres? Quina colla som? Què ens motiva? Què ens fa trempar per anar dia rere dia al local i voler fer castells més grans?

No tenim colla rival encara que els del poble del costat ens ho vulguin fer creure..., no aspirem a ser els millors del món casteller... així doncs, què ens porta a sentir-nos orgullosos de la nostra camisa? Ha de ser molt més que tenir els botons negres i fer els castells per nassos... Si hem après alguna cosa en tots aquests anys com a castellers és que som una colla que necessita veure que anem sobre segur, que portem els castells a plaça treballats i amb garanties i que una mala actuació ens pot fer minvar la moral. Així i tot, ja ens coneixem, a vegades ens agrada més la farra post-diada i el quinto després d'assaig que disciplinar-nos i estar per la feina, però quan ens ho proposem i ens ho creiem... collons... som bons!!

Hem demostrat moltes vegades que quan deixem de banda les diferències i ens centrem en tot allò que ens uneix, som capaços de fer grans coses. Durant el temps que durí la pandèmia ens haurem de reinventar, haurem d'aprendre a mantenir la colla viva sense castells, a través de la vida social, cultu-

ral i esportiva, i això no serà fàcil, per aquest mateix motiu la responsabilitat no podrà ser només de les persones que estiguin al capdavant, sinó que serà feina de tots i totes nosaltres, els Bordegassos, tirar-ho endavant, seguir sent atractius i generar trempera. És el moment d'unir-nos, superar els entrebancs i demostrar, un cop més, del que som capaços. Ens acompanyen uns valors i una forma de veure el món, una implicació amb el nostre entorn i les persones que hi viuen, sempre hem dit que som molt més que una colla i ara és un bon moment per demostrar-ho.

Tenim temps per pensar, per parlar i per reflexionar col·lectivament, per solucionar problemes de la colla que ens han dificultat avançar, per parar-nos a pensar en tot allò que el dia a dia d'una temporada normal no ens deixa veure. Temps per saber quina colla volem ser i com volem que siguin els 50 anys vinents de la nostra colla, en definitiva, temps per créixer i millorar...

Personalment ens hauria agradat molt, i així ho havíem imaginat, fer una gran temporada, teníem grans reptes castellers i socials al davant, volíem arribar a un gran nivell de forma a les portes del cinquantè aniversari, tot plegat, però ha anat ben diferent de com ens imaginàvem... No obstant això, no ens resignem! Estem convençuts de les nostres capacitats com a colla i sabem que els nostres límits encara queden lluny... Hi tornarem, i quan hi tornem, ens alçarem més forts que mai!

Ara més que mai...

SALUT I CASTELLS!

“ És el moment d'unir-nos, superar els entrebancs i demostrar, un cop més, del que som capaços. ”

La comissió d'igualtat

El protocol

Xesca Meya
Comissió d'igualtat

La Comissió d'Igualtat s'havia proposat un objectiu clau per a aquesta temporada: treballar en l'elaboració d'un Protocol de prevenció i abordatge de les violències masclistes a la colla. Aquest tipus de document defineix un marc conceptual que posant nom a les coses facilita la identificació de situacions concretes i, per tant, exerceix una funció preventiva. Alhora, s'hi descriu un procediment d'actuació per tal d'afrontar i reparar possibles agressions o discriminacions. La colla no deixa de ser un reflex del que succeeix a gran escala a la societat i si som conscients que hi ha agressions fora hem d'assumir que també n'hi pot haver dins de l'entitat. Tanmateix, des de la comissió s'ha destacat sempre la importància d'aquesta funció preventiva, és a dir, anticipar-nos als fets i evitar que les coses passin. Des del primer moment s'ha treballat amb la intenció de crear un espai de reflexió col·lectiu que ens permeti aprovar i desplegar aquest protocol amb el màxim convenciment i consens. Els Bordegassos de Vilanova com a entitat sempre ha defensat el valor de la igualtat i la lliure participació de totes les persones. En aquest sentit l'aprovació en assemblea d'un protocol d'aquestes característiques seria un pas clau en el

posicionament ferm de la colla cap a la tolerància zero d'actituds masclistes i sexistes.

Per situar la feina feta fins ara, cal emmarcar-la cronològicament en aquesta temporada condicionada per la pandèmia i la no-activitat castellera. El 29 de febrer es va realitzar una primera jornada de formació de 4 hores en què van participar membres de la comissió i membres de la junta. L'objectiu era sensibilitzar-se a nivell teòric, analitzar el funcionament de la nostra colla i conèixer altres models de protocol a partir dels quals plantejar el nostre.

El següent pas va ser crear un grup de treball format per cinc persones de la Comissió d'Igualtat que treballés específicament en l'elaboració d'un esborrany de protocol propi per a la colla. Durant el confinament aquest grup de treball va anar donant forma al document i paral·lelament alguns dels membres van participar d'una formació online específica per resoldre qüestions de forma i plantejament.

Finalment, el Protocol de prevenció i abordatge de les violències masclistes a la colla Bordegassos de Vilanova

es va presentar de manera oficial el 2 de juliol en una reunió oberta al local. En aquella trobada es va exposar l'estructura i el contingut del document i s'hi va crear un ambient de debat molt enriquidor.

El passat 3 d'octubre es va realitzar una segona jornada de formació de 8 hores en què la Comissió d'Igualtat va aprofundir en el marc teòric i va revisar detalladament tots els punts de l'esborrany sobre el qual s'està treballant. L'objectiu d'aquesta jornada era resoldre dubtes amb relació a qüestions pràctiques i revisar aspectes concrets de funcionament d'aquests protocols. El següent pas serà compartir amb la colla les modificacions plantejades i aprofundir amb relació a la primera trobada del juliol. Tenint en compte les difícils i excepcionals circumstàncies en què es troba el món casteller, per ara no estan previstes noves reunions obertes. Malgrat la situació la Comissió s'està prenent molt seriosament l'elaboració d'aquesta eina i seguirà treballant perquè quan es repregui l'activitat castellera i social es pugui votar el protocol en assemblea.

“ Els Bordegassos de Vilanova com a entitat sempre ha defensat el valor de la igualtat i la lliure participació de totes les persones. ”

Què pots fer tu, per Vilanova?

Jordi Castanyeda

“Cap nadó sense llet”

L'autoritat del lema està en entredit, però la majoria de les fonts l'atribueixen al carismàtic president dels Estats Units (1961-63) John Fitzgerald Kennedy, que hauria dit allò de “No et preguntis què pot fer el teu país per tu, pregunta't què pots fer tu pel teu país”. A la colla, quan vam veure clar què ens estava caient a sobre, ens vam preguntar una cosa semblant a “Què podem fer, nosaltres, per Vilanova?”.

És cert que ens va costar una mica donar una resposta com a colla, però no és menys cert que des del primer moment vam tenir persones que col·laboraven en les xarxes de suport organitzades per l'Ajuntament, amb voluntariat. Igualment, la junta es va cuidar de la gent que podia ser més vulnerable, per assegurar-se que estiguessin atesos. Molt ben fet.

Un cop superat el xoc, convenia pensar com podíem ajudar els qui ho estaven passant pitjor a la ciutat. Vilanova és molt més gran que la bombolla on vivim cadascú de nosaltres. La colla sempre ha volgut ser al costat del batec ciutadà, sempre ens hem cregut allò del “ric teixit associatiu” amb què sovint ens omplim la boca. Doncs bé, era el moment de la pràctica.

Ja hi havia hagut entitats i col·lectius que havien fet recollides d'aliments bàsics per a l'alimentació o la higiene personal, de manera que vam creure

convenient investigar què era allò que feia més falta. Quan no sabem una cosa, no ens ha de fer vergonya preguntar-la. Així és com el Jordi Llorens va dir un “Jo conec els de l'Economat i els hi puc preguntar” que va engegar la roda.

A l'Economat, un espai que funciona com a banc d'aliments i que és gestionat per Càrites, li van donar una resposta que el Jordi Llorens va traslladar a la colla: “Necessiten llet de continuació per a nadons. Es veu que és un producte car i que sempre queda fora de les recollides d'aliments bàsics, o sigui que sempre l'han de comprar”, explicava el Jordi. “Llet de continuació? Doncs, vinga... Som-hi! Muntarem una recollida de llet en pols per a nadons”, ens vam dir.

La veritat és que el producte no tenia una venda senzilla: és força car, ve amb uns envasos grans, molta gent no el coneix... i com ho publicitem, això? Per sort, a la colla tenim ments generoses que van dissenyar una campanya, van editar vídeos, van muntar reunions amb els Supermercats JR, van escriure cartes a administracions, entitats, mitjans de comunicació i sobretot, tenim un gruit de persones altruistes que de seguida van omplir els torns a cada supermercat.

L'objectiu era ambiciós, perquè el producte era força diferent del clàssic recapte. Un pot de cigrons i un paquet d'arròs, sense buscar l'oferta més barata, pot sortir per 3,5 euros i ja podem dir que hem participat en una recollida d'aliments. En el nostre cas, demanàvem 11 euros per un sol pot, de manera que de seguida vam pensar que havíem d'habilitar unes guardioles per a qui no pogués o volgués arribar als 11 euros.

Pocs dies abans ens arriba una trucada de Supermercats JR: “Quants pots encarreguem?”

"Ostres, ni idea... com vols que ho sapiguem?"
Al final, ens vam aventurar amb una xifra que, afortunadament, va quedar molt curta. En tot cas, val a dir que Supermercats JR va ser un còmplice necessari absolutament imprescindible per a l'èxit de la missió, oferint ajut i solucionant problemes concrets que s'anaven presentant.

De forma paral·lela, l'Ajuntament ens agraïa i encoratjava la iniciativa i diverses entitats locals com la Gran Penya, els Amics Voramar, els Geganterers, La Colla o el Drac de Vilanova ens donaven un cop de mà en forma de diners o de voluntariat. Vam compartir el dia amb gent de l'entitat La Colla o amb els del Drac de Vilanova, que ens van oferir tenir el seu Drac petit perquè els infants hi poguessin i poguéssim sumar més euros al repte.

Aquell dissabte 25 de juliol hauríem d'haver estat pensant en fer una gran Diada de les Neus. Però enguany tot és diferent. Ens toca fer coses diferents i els Bordegassos hem assumit un repte de suport ciutadà, de realment teixir un associacionisme viu i solidari, d'implicar-nos en la vida de Vilanova com tenim en el nostre ADN fundacional.

Els primers torns als supermercats reuneixen gent que es coneix i gent que no es coneix i precisament aquí comença un dels grans ensenyaments del dia: conèixer vilanovins i vilanovines. Massa sovint pensem que Vilanova és la "nostra" Vilanova. Aquell grup d'amics, coneguts i saludats. Però resulta que Vilanova té 65.000 habitants. En podem conèixer (ni que sigui de vista) 1.000? 2.000? 5.000? Ens en quedarien 60.000 que han estat invisibles als nostres ulls. Si els torns ja ajunten persones que potser no es coneixien, veure la gent que compra és d'una satisfacció total i absoluta. Sobretot perquè la major part són d'aquests 60.000 que eren invisibles en el nostre món i que són conciutadans nostres!

El grup de Whatsapp aviat es va omplint de missatges d'alegria. El supermercat de la plaça dels Cotxes està molt a prop d'esgotar les llaunes cap a migdia. Què fem, ara? Immediatament, establim un mètode amb la direcció de Supermercats JR per comptabilitzar totes les aportacions i assegurar-

nos que sempre hi hagi pots per comprar. Ben senzill: quan s'acaben els pots, l'encarregada de l'establiment ens fa un document conforme n'hem venut tanta quantitat i aquelles mateixes llaunes tornen a les estanteries per continuar cridant l'atenció. I així tot el dia.

Vam remuntar l'estoc diverses vegades en tots els set establiments on fèiem la campanya. Un cop sumats els pots venuts i les donacions que entraven a la guardiola o per altres canals que havíem obert, el recompte al local va ser emotiu i gratificant: 9.671,2 euros, que vol dir 880 pots i alguns diners més d'aportacions variades, amb els quals vam acabar de comprar més llet. Tot cap a l'Economat, de manera que durant un grapat de mesos no hauran de comprar aquest producte de primera necessitat per a famílies vilanovines desfavorides.

L'experiència és del tot reconfortant. Tothom té anècdotes per explicar. Algunes no poden quedar per escrit, però la gran majoria tenen a veure amb la generositat de molts vilanovins i vilanovines que van respondre a la nostra crida. Per què érem nosaltres? Segurament no. Jo apostaria que la resposta és que tenim més bona gent de la que ens pensem. Persones que posaven 30 euros a la guardiola, d'altres que et deixaven els pots que elles ja no havien de fer servir perquè el bordegàs s'havia fet gran (disculpeu-me, sempre havia volgut fer servir aquesta accepció), treballadores del supermercat que prestaven la seva ajuda... una meravella de dia. Podem dir ben bé que la nostra iniciativa va ser un èxit. Vam superar amb escreix les previsions més optimistes, però sobretot vam poder créixer com a persones veient una ciutat abocada a la solidaritat.

Tampoc no cal ser falsament modestos: vam demostrar que som una entitat amb una capacitat organitzativa envejable, ja que vam muntar una logística perfecta, treballant tota la producció i permisos setmanes abans, mobilitzant un centenar de persones en feines directes el mateix dia i fins i tot polint els serrells fins al dia de lliurar la llet a l'Economat. Però si em demaneu una lliçó per extreure d'aquell dia és que Vilanova ja ens és inabastable, ja no ens coneixem més enllà de

les nostres "bombolles", però encara responem als estímuls de solidaritat i generositat quan se'ns anima a fer-ho.

A Vilanova potser no tenim estampes nostrades ben típiques, sinó que el nostre millor valor som les persones. A Sitges, tothom qui hi va es fa la mateixa foto. A Cadaqués, també. A Vilanova, per mi la foto no és la Pasífae. La foto de Vilanova és un diumenge de Comparses, un Vot del Poble o un castell dels Bordegassos. Imatges efímeres de treball conjunt i solidari, emmarcat en la tradició d'on som. I potser, entre aquestes imatges de la ciutat, també hi inclouria aquell 25 de juliol en què una senyora gran que venia de la plaça em va dir que vivia sola amb una pensió justeta, però que ens volia comprar un pot de llet perquè no podia ser que hi hagués nens a Vilanova que no en tinguessin.

“ El recompte al local va ser emotiu i gratificant: 9.671,2 euros, que vol dir 880 pots i alguns diners més d'aportacions variades, amb els quals vam acabar de comprar més llet. ”

CAP NADÓ SENSE LLET

CAMPANYA DE RECOLLIDA
DE LLET DE CONTINUACIÓ
PER A L'ECONOMAT

DISSABTE 25 DE JULIOL
ALS SUPERMERCATS JR

Podràs donar les llaunes de llet o fer una aportació econòmica
als voluntaris que trobaràs a la sortida dels establiments

Del 13 al 31 de juliol pots fer un ingrés al número de compte
IBAN ES43 0019 0544 1640 1001 2553

Organitza:

bordegassos
de VILANOVA

Amb el suport de:

 AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

l'Economat
DE VILANOVA I LA GELTRÚ

JR
SUPERMERCATS

Presentació del llibre “Guillem” de Núria Cadenes

Jordi Ibañez

El 25 de setembre vam organitzar la presentació del llibre Guillem de la Núria Cadenes a La Sala. Va ser un d'aquells dies en què et sents orgullós de la teva Colla. Presentar aquest llibre diu molt del tarannà dels Bordegassos i de la seva consciència social. Si altres cops hem fet campanyes contra el masclisme, l'homofòbia o el racisme, aquest acte era una clara declaració de rebuig al feixisme. L'organització de l'acte va ser perfecta. La pandèmia no ens permetia fer-ho en el nostre local i vam haver de buscar un altre lloc més apropiat per mantenir les distàncies de seguretat i un bon aforament. L'Ajuntament ens va proposar La Sala i la veritat és que va ser un gran encert. Prop de cent persones ens vam reunir amb mascareta ben posada i separades pels dos metres establerts. Per accedir al recinte havies d'haver recollit prèviament una entrada gratuïta, fet que va provocar que hi hagués gent que no pogués entrar. Prop de vint bordegasses i bordegassos van col·laborar per dur a terme l'acte: des d'anar a buscar la Núria a l'estació o fer un control sanitari a la porta fins a recollir les cadires en acabar. Moltes gràcies a totes i a tots. Tot just abans de començar l'acte vam projectar un vídeo que feia un repàs per la història de l'assassinat del Guillem a mans d'un grup feixista

i tot el que vingué després. Va ser una molt bona introducció, i va permetre als assistents conèixer l'evolució dels fets.

L'acte en si comptava amb la presència de l'autora del llibre, la Núria Cadenes, el Jordi Arnal i el Marcel Meya. El Jordi, que va ser el contacte amb la Núria, va incidir molt en la vigència dels Països Catalans. Tot seguit, el nostre cocap de Colla, el Marcel, va parlar en clau més bordegassa, tot i que també va recordar la importància de la lluita contra el feixisme. Finalment, la Núria va saber expressar molt bé el que significa aquest llibre, explicant-nos com n'és d'injusta la justícia de vegades, o com va ser el patiment d'aquella família. La presentació, que va tenir moments certament emotius, va acabar amb un torn de paraules dels presents. Finalment es va fer l'habitual signatura de llibres per part de l'escriptora. La cua va ser llarga i val a dir que el llibre ja va per la cinquena edició.

Curiosament, aquella mateixa setmana es va estrenar simultàniament per TV3, IB3 i À punt la pel·lícula La mort de Guillem, fet que va donar més protagonisme a l'acte.

No voldríem acabar aquesta petita crònica sense destacar l'empenta i l'afany que va posar el nostre Miquel Arnal en l'organització d'aquest magnífic acte, cuidant fins al més petit dels detalls. La Núria, que tenia bons coneixements de Castells i Muixerangues, va ser obsequiada amb un pilar de cinc de plom dels Bordegassos. Creiem que la imatge dels Bordegassos en aquests moments difícils surt molt reforçada amb actes com aquest.

GUILLEM AGULLÓ, NI OBLIT NI PERDÓ!

COMUNICACIÓ

Cristian López
Cap de Comunicació

L'equip de Comunicació, el gran repte

En una entitat, sigui castellera o no, gran part de les publicacions es basen en l'activitat principal que realitzen o executen durant les diferents temporades. Fins ara, en totes elles hem tingut la sort de comunicar a quins indrets de Catalunya —o fora del país en alguns casos— anàvem a actuar, quines colles ens acompanyaven, l'hora de sortida dels busos —relatius per la nostra puntualitat— i l'hora de l'actuació. I no tot eren diades, també dinars, sopars, festes, activitats, carnaval o qualsevol altre tipus d'activitat social.

Les xarxes socials s'omplien de publicacions de les bordegasses i bordegassos que, orgullosos, es feien fotografies i vídeos amb la camisa groc terròs allà on anàvem. Experiències, vivències i aventures. Tot plegat formava un conjunt social i els integrants de Comunicació ens retroalimentàvem de totes i cadascuna de vosaltres.

Quants us imaginàveu un any sense castells? Segurament, si la intenció era prendre un temps sabàtic del món casteller o de la colla en general, us ballava pel cap aquesta idea. Però la gran majoria de la colla ni ens imaginàvem que això passaria mai i, menys, per un virus.

Malvinguda, COVID-19! Ens quedàvem sense diades ni activitats socials, ni tan sols sortir de casa. A la televisió, premsa i ràdio, la informació era

contradictòria. Totes les notícies eren negatives i arribaven una rere l'altra.

Des del primer moment la Junta ens vam començar a reunir, virtualment, cada dues setmanes amb l'objectiu de revisar les novetats que anaven sorgint. La pregunta estrella de totes les actes de la reunió era quant temps trigàriem a tornar a la normalitat. Recordo el Pere Gassó dient que ja es podia anul·lar la Festa de la Vedella i encara estàvem a finals del mes de març. En aquell moment vaig pensar que el Pere estava sent massa negatiu, però jo no podia estar més equivocat.

Sense adonar-nos-en, la data de la primera diada important estava per caure: la Diada de Sant Jordi. El dia del nostre aniversari en què sempre rebem grans colles a la plaça de la Vila. Suposo que trobaries a faltar la discussió al pati si descarregàvem el carro gros o, fins i tot, el Marcel cridant "Sileeeenciiii!!!" als assajos. Doncs, personalment, jo vaig trobar a faltar tots aquells moments dels assajos i descarregar el carro gros. Però, tornant a la realitat de la situació: què fem sense castells perquè les bordegasses i bordegassos anhelin la Diada de Sant Jordi? Era la diada del nostre aniversari i alguna inventiva haviem de trobar. Pluja d'idees que no acabaven d'encaixar. Fins que la vam encertar: organitzar un conjunt d'entrevistes en directe a les xarxes socials amb diferents membres de la colla.

La idea va agradar a l'equip de Comunicació i a la Junta en general. Mai havíem fet una entrevista en directe a les xarxes socials, per tant, era una cosa mai feta amb un resultat desconegut. Ens sentíem amb l'obligació de reinventar-nos, tot i que, evidentment, les entrevistes en directe a les xarxes socials existien, però per a la colla era un repte.

Ens havíem d'assegurar que la primera entrevista fos un èxit: qui ens ho podia garantir? Un gran bordegàs com el Miquel Àngel Arnal. Ell era l'escollit i no ens va decebre. Durant tota la setmana de Sant Jordi es van realitzar diferents entrevistes: al cap de colla l'any 2018, Mario Marco, a la presidenta, Clàudia Roig, i als cocaps de colla, el Marcel Meya i el Dani Ponce. El mateix dia de la diada també vam organitzar el primer vermut virtual de la nostra història i ens vam poder veure les cares, encara que fos virtualment.

El repte en directe més exigent va ser l'entrevista al Facebook a la presidenta i als caps de colla quan va començar la desescalada. Tot i que encara no teníem el local obert, la llei ens permetia trobades socials. En una de les reunions de la Junta es va pensar que seria una bona idea que la colla participés exposant els seus dubtes, ja que en no poder veure'ns presencialment al local, enteníem que les bordegasses i bordegassos volien saber quin era l'estat actual de la colla. Junt amb l'equip d'imatge, va ser tota una aventura muntar una infraestructura d'imatge i so. El material que tenim al local és vell i funciona quan vol. Al final ens en vam sortir prou bé i va ser una entrevista molt participativa.

Al mes següent, el Jordi Castanyeda també va voler provar sort amb una taula rodona en directe al Facebook. Els convidats eren el bordegàs Joan Ignasi "Txatxi" Gómez i la periodista Raquel Sans, a la taula rodona virtual "Premsa i castells. Estat de la qüestió."

Actualment, amb la COVID-19 encara present a la societat, és una realitat que les xarxes socials són la forma més segura d'interactuar i apropar-nos als éssers que estimem. Aquest any per a l'equip de Comunicació ha sigut un aprenentatge a marxes forçades. En un any 2021 encara incert, és del tot segur que les xarxes tornaran a tenir un lloc destacat dins la societat i dins el grup que en formem part. La colla haurà d'estar preparada per als diferents escenaris i reptes que es presentin.

LA SOCIAL

Àlex Pereira

Malgrat que aquesta temporada ha estat marcada per les restriccions, a voltes els protocols sanitaris ens han permès de trobar-nos; ara en grups més grans, ara en grups més reduïts, ara de manera telemàtica... i gairebé sempre amb mascareta.

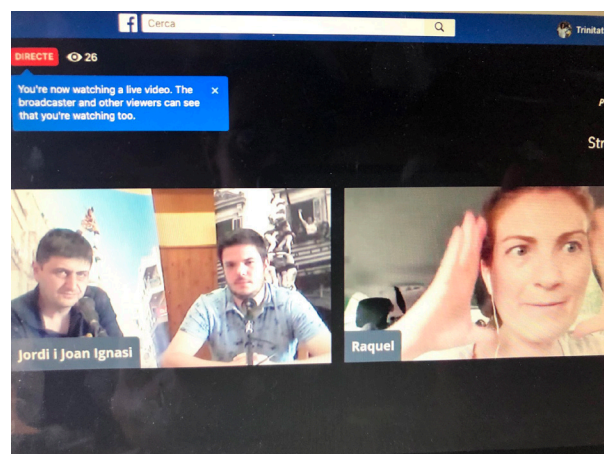
En l'edició 2020 de l'Aleta, volíem recollir el llistat d'aquestes activitats, trobades i actes que des de principi de temporada hem dut a terme com a colla.

Passat Carnaval va començar la temporada, i la pandèmia va arribar abans que les primeres dates marcades en vermell. En el cas dels Bordegassos, aquestes dates solen coincidir amb l'arribada de la Diada de Sant Jordi, especialment important per a la colla pel fet de coincidir amb la celebració del nostre aniversari.

Enguany, Sant Jordi ens va servir per posar a prova una nova manera de comunicar-nos. I és que totes les activitats de la setmana es van dur a terme de manera telemàtica: vam realitzar en directe entrevistes a la Clàudia, a l'Arnal, al Mario, al Dani Ponce i al Marcel.

Després de la darrera entrevista, vam gaudir de la vermudiada, una trobada telemàtica de colla a l'hora del vermut.

Heretant aquesta fórmula, va arribar el primer acte de l'àrea de difusió cultural de la colla: la tertúlia "Premsa i castells, estat de la qüestió", moderada pel nostre Jordi Castañeda, va comptar amb el també nostre Txatxi Gómez i la Raquel Sans, periodistes especialitzats en el fet casteller.

Amb l'estiu i la calor, va arribar la tan esperada obertura del local. La vida social de la colla començava a revifar, i les activitats programades per al mes de juliol van ser un èxit.

La primera de les activitats va ser un matí d'escalada a Vilafranca. El cap de setmana següent, vam anar pedalant a la Cova Negra, a Sant Pere de Ribes. La segona part del juliol l'arrencàvem amb un calendari atapeït que en alguns moments gairebé ens va fer oblidar la manca d'activitat castellera. Tornaven les tirades de bitlles catalanes a la plaça, ens organitzàvem per anar a jugar a vòlei a la platja i mentrestant, s'anava tancant la pinya d'un dels "castells" més complicats que descarregaríem en tota la temporada: el recapte de llet de continuïtat per a l'Economat.

La colla en sortia més reforçada que mai, tant de portes endins com de cara a la ciutat i al país: ho havíem tornat a fer!

Per celebrar-ho, el cap de setmana següent, més d'una trentena de bordegasses i bordegassos van fer una excursió guiada en caiac per la Platja Llarga.

Saltem un parell de mesos endavant i arribem a finals de setembre, on es repetiria la fórmula; després de deixar passar la tornada a l'escola, tornem a veure'ns les cares en actes culturals i esportius.

La presentació de Guillem, de la Núria Cadenes, va aplegar més d'una seixantena de persones a La Sala en un acte singular catàrtic carregat d'emoció, sentiment i respecte. Un moment únic i transversal de germanor entre els bordegassos i bordegasses assistents.

Setmanes després, tornem a escalar en bloc, en aquest cas al nou centre esportiu de Vilanova, i també vam fer una caminada al Mas de l'Artís.

Quan arriba el novembre, a la colla hi torrem castanyes. Aquest any la castanyera no va poder venir al ja tradicional assaig "de les castanyes", així que va decidir passar a repartir les castanyes per les cases de la canalla.

D'acord. Posin-se de peu que toca parlar del Kahoot. Sens dubte l'activitat més frenètica de tota la temporada. No cal parlar més, ens quedem amb el record aquells que ho visquérem, i la resta preguntem. Va ser una hora irrepetible on vam veure més de 50 castellers i castelleres quan eren molt (molt) bebès.

I em temo que fins aquí hem arribat... Esperem que l'any que ve puguem fer moltes més coses i viure millors moments. Només queda agrair la participació i implicació de tothom que hagi fet possible qualsevol d'aquests moments o dels molts d'altres que segur que no hi caben en aquestes línies, però que ens faran tenir bons records d'aquesta temporada atípica. Temporada, per cert, per qui ningú donava un duro i que al cap i a la fi, hem aconseguit superar fent colla. Com sempre.

Treballem junts, creixem plegats

Julio Cabrera

Totes les entitats necessitem ingressos per sobreviure. En el nostre cas s'ha de pagar la llum de local, els autobusos, el marxandatge, els cartells i tot allò que envolta el dia a dia de la colla. Actualment tenim quatre fonts d'ingressos: Les quotes, les activitats, les subvencions públiques i les donacions o els patrocinis.

El 2019 vam endegar una campanya anomenada "Treballem junts, creixem plegats", on la colla va iniciar la cerca de nous patrocinis i a més a més, es va donar un impuls a la campanya "Establiments amics dels Bordegassos", iniciada el 2017.

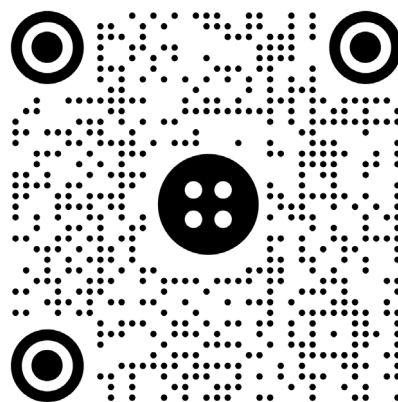
Fins al gener de 2020, tot anava bé. Teníem Dental Vilanova o Cressi, amb grans aprofitacions, i d'altres que ens ajudaven patrocinant material de la colla, com són Supermercats JR i DX Lampistes. A causa de la crisi de la COVID-19, algun patrocinador ha hagut de tancar i alguns establiments amics han hagut d'abaixar la persiana.

Tot i que l'activitat castellera resta aturada i amb una davallada de les sòcies protectores i socis

protectors; a causa de la dificultat de pagament i crisi econòmica, des de l'entitat vam sentir que podíem ajudar a tots aquells establiments i negocis que ens han recolzat, sigui en forma de patrocini o amb descomptes. Així que hem fet diferents accions, com va ser la campanya de foment del consum de proximitat, específicament als nostres col·laboradors.

Actualment estem negociant l'entrada de nous patrocinis a la colla, on esperem encetar nous projectes. També, a través de la Xarxa d'Establiments Amics dels Bordegassos, tenim més d'una cinquantena de descomptes disponibles pels socis i sòcies. Aquests descomptes els podeu veure a través del plànol interactiu, on es pot localitzar fàcilment tots els comerços i negocis que ens ajuden.

Des de la Colla us animem a fer un consum responsable i de proximitat, que ajudeu als nostres patrocinadors i col·laboradors, no només per altruisme, sinó perquè també són una de les quatre potes que sustenten l'economia dels Bordegassos de Vilanova.

Sergi Font
President de la CCCC

LA CCCC

la Generalitat mes propostes de subvencions als
dèficits econòmics dels castellers que comprenen:
estatge social, biblioteques, vestuari, grallers, etc.”
(Los Sitios, 1/12/1982, p.6)

La necessitat de mancomunar alguns serveis i de tenir un espai de trobada permanent de les colles castelleres no era nou però cada vegada agafa més cos la idea d'aconseguir una única assegurança i per tal de poder-se representar, el món casteller necessitava crear una entitat més enllà de les colles. No va ser fins el maig del 1989 que en una reunió a Sant Pere de Ribes es va constituir la coordinadora de colles, on hi havia representades les 21 colles del món casteller amb l'objectiu de resoldre problemes puntuals. Aquest gest va permetre que la Generalitat subvencionés gairebé el 70% del preu de l'assegurança d'aquell moment, que era de 15 milions de pessetes. (uns 90mil €). La primera junta la va presidir Minyons de Terrassa. Ja l'any 90 la Coordinadora va ser qui va negociar amb TV3 l'emissió per televisió de les primeres diades castelleres d'àmbit nacional.

Des del primer moment la CCCC va ser un espai de debat i de gestió del món casteller. Va ser clau l'any 1997 en la negociació amb el patrocini de Damm pel sosteniment econòmic del món casteller, necessària per innovar per fer els castells de forma més segura i aconseguir el disseny i introducció dels cascots castellers o imprescindible quan l'any 2010 es va presentar la candidatura del fet casteller per ser patrimoni immaterial de la humanitat.

La feina de la CCCC sempre ha estat resoldre problemes i fer avançar el món casteller. Els últims 3 anys s'ha volgut posar el focus en la participació de les colles en la gestió de la Coordinadora a través dels grups territorials, s'ha incentivat la creació d'una comissió d'equitat, que organitza cada any les jornades d'equitat. S'ha creat la comissió musical per donar recursos, contactes

Els anys 1981 i 82 es va celebrar entre Barcelona i Girona el primer congrés de cultura popular i tradicional catalana. Imitant l'èxit del Congrés de cultura catalana, que havia tingut lloc l'any 75, la Generalitat va voler promoure un espai de reflexió i debat centrat només en la cultura popular. Les conclusions de l'àmbit dels castellers, on hi van participar les menys de 20 colles que hi havia en aquell moment van ser:

“1) Una proposta d'assegurança de les colles castelleres de Catalunya destinada a cobrir el risc d'accidents d'aquests grups, presentant un elaborat projecte que s'ha de sotmetre a la consideració i aprovació, si cal, del Departament de Cultura.

2) Fer una realitat la Comissió inter-colles amb la participació de tots els castellers del nostre país.

3) Designar la mateixa Comissió que fins ara ha portat l'afer de l'assegurança, perquè presenti a

i facilitats a les gralles i tabals del món casteller. Trobar la fórmula correcta per gestionar de forma conjunta les retransmissions televisives també ha sigut una de les grans feines i apostar per implicar més actors per fer sostenibles les retransmissions durant molt de temps. S'ha seguit treballant en la millora de la seguretat, amb les jornades de prevenció de lesions i incentivant estudis per entendre més bé les caigudes.

L'any 2021 tocarà fer un canvi de junta i les colles que hi siguin tindran al seu davant un dels reptes més grans que ha viscut el món casteller, superar l'aturada més important de la història dels castells i aconseguir que els locals d'assaig tornin a ser llocs oberts per tothom i que les colles puguin seguir com a eines de cohesió i com a grans exponents de la cultura popular d'aquest país. Recuperar la confiança i la seguretat en el món casteller serà el principal repte, però n'hi haurà molts d'altres, perquè els castells és un espai viu, en continua evolució i amb noves necessitats.

castells

Colles Castelleres de Catalunya

El pilar de 6, records desmemoriats i conclusions contrastades

Jordi Castañeda

Parlar de pilars, i concretament del pilar de 6 als Bordegassos, és parlar d'un nom propi: Marcos Montes. El Marcos és el nostre màster dels pilars, una construcció on no tots els grans castellers hi han triomfat. Devia ser l'hivern del 1995, ja amb els primers pilars de 6 carregats, quan vaig anar a casa del Marcos a entrevistar-lo per aquest gran castell. I 25 anys després encara en continua sent un referent, tant a la nostra colla com (m'atreviria a dir) pel món casteller.

Abans de començar a escrutar la nostra època daurada dels castells, amb el Marcos al capdavant, crec que és de justícia fer veure que abans hi ha un historial propi amb l'espatat de 6. Al Concurs de Tarragona del 1982, els Bordegassos fem el nostre primer intent de pilar de 6. Aquell mateix any, al nostre Dia de la Colla, a final de temporada, hi tornem, però queda en intent. Encara a la dècada dels 80, la Diada dels Minyons de Terrassa del 1988 veu dos intents més, de manera que la dècada dels 80 la tanquem amb 4 intents de pilar de 6.

Tres anys per consolidar un pilar

Des del 1988, ens n'hem d'anar fins al 1995 per tornar a veure els Bordegassos portant un intent de pilar de 6 a plaça. El primer dia, el 14 de maig del 1995 al parc de Ribes Roges, vam fer dos intents. Un primer on van pesar massa els nervis i va quedar lluny, però un segon que va quedar tant a prop que el Marcos pensava que l'havia carregat.

A finals de la temporada 1995 hi vam tornar. A

Sant Gervasi, a Barcelona, hi vam fer un intent que no va aconseguir tapar una diada amb un registre amb massa llenya, perquè a banda del pilar ja ens havia caigut un 3 de 7 i una torre de 6. Una setmana després arriba la Diada de Cornellà, el 5 de novembre, on carreguem el pilar, per primer cop. D'aquesta efemèride, aquest 2020 en celebrem els 25 anys. Aquell mateix 1995 havíem tingut 3 intents infructuosos. El mateix novembre, el dia 12, anem a Granollers i el tornem a carregar.

No serà fins el 1996, però, quan els Bordegassos descarreguem el pilar de 6. És a final de temporada, a la nostra diada el 24 de novembre, però ja es comença a visualitzar l'època d'or pilanera i el tornem a descarregar a L'Arboç el 15 de desembre.

A la temporada del 1997, el pilar de 6 s'avança al juliol, a Barcelona, carregat. A finals del mateix mes el tornem a carregar a Sant Jaume dels Domenys i també queda carregat a la Festa Major vilanovina. És a dir, malgrat que s'acaba molt bé el 1996, no es consolida el 1997. No serà fins el 1998 quan podem parlar d'una consolidació amb el pilar de 6, ja que es descarreguen tots els 8 que es proven. Vuit de vuit ja fa pensar en pilars de set i en les posteriors jornades glorioses pilaneres. Aquella tripleta bàsica amb el Marcos, l'Hilari i el Jose de Ribes va portar a les places el millor espatat d'aquells anys. Amb ells, però, cal fer justícia i recordar baixos com el David Vidal, que va carregar el primer a Cornellà, el Pere Gassó que va ser qui més en faria posteriorment, el Jordi Fort i el Marc Piñol (que l'han fet a segons), l'Edgar (que també

el va provar), però sobretot la primera canalla dels noranta, com l'Almudena i el Carlitos i els seus brillants successors, la Judith, el Souley i l'Esther o les posteriors Belén, Anna Vidal, o Clara Cabutí.

Uns anys espectaculars dels quals ja n'hem parlat abastament, però sobretot caldria posar en valor la feina constant que comença a veure els fruits el 1995, però que no es consolida fins al 1998 i una feina que forçosament ha d'anar canviant la canalla. Com el mateix Marcos explicava "l'any 1999 ja feia tres anys que assajàvem gairebé a diari i vam aconseguir treure pes i alçada amb la Judith i el Souley", de manera que els resultats eren tan bons que fins i tot es va atrevir a provar un pilar de 7 net amb la xarxa, a la Peixateria Vella, el 13 de novembre del 1999. Un espatat, per cert, que Marcos Montes veu viable amb un enxaneta molt petit.

Del 1995 al 1998 hi va una espera de tres anys. Com comentava el Marcos dels primers intents "a l'assaig fèiem el pilar de 5 net sempre, però després a la plaça no hi havia manera", una sensació que de ben segur també devien tenir els darrers pilaners de 6 de la colla, el Jaume Cartró, el Dani, la Mar, la Nerea, la Gina, la Clàudia o el Magí. Ells han escrit els últims capítols del pilar de 6 als Bordegassos, però de ben segur que hi haurà més pàgines per escriure en el futur.

La xarxa

La gran aportació dels Bordegassos al món casteller en quan als pilars va anar més enllà d'aquesta estructura i va acabar afectant tots els castells. Estic parlant, evidentment, de la xarxa. Un invent amb el nom i el cognom del Marcos i que, com altres coses que hem fet, ens ho han reconegut abans a fora que a casa. El progrés de poder millorar molt la seguretat amb poca gent a l'assaig era fonamental per al pilar i ho ha acabat sent per a les altres estructures. Després d'uns primers anys on rebíem una certa mofa o perplexitat (en el millor dels casos), la xarxa es va demostrar que era un instrument potentíssim per fer bons assajos.

El Marcos explicava en el reportatge El pilar de 6, de l'Unai Estévez i l'Albert Blanes, que "jo sóc fuster. Vaig veure les xarxes de les obres i vaig

pensar que podia doblegar-ne una, fer-hi un forat i penjar-la a 4 metres, perquè si queia algú caigués allà". La practicitat del Marcos es combinava amb el seu realisme: "si algú queia d'un assaig de pilar el risc era molt alt. Podia prendre mal i ja t'oblides del pilar per molts anys".

Amb els anys, Marcos Montes admet que la xarxa va revolucionar uns assajos on fins i tot havien vingut pilaners vilafranquins a compartir coneixements amb ell. La seva modèstia fa que consideri que "és igual si ho vaig inventar jo, perquè estic segur que tard o d'hora algú ho hagués inventat", però el cert és que els resultats de la xarxa i la incorporació als assajos de tantíssimes colles li donen la raó en la utilitat del seu invent. Amb aquesta perspectiva del temps, el mateix Marcos explica al documental El Pilar de 6 que "la xarxa ha estat fonamental per molts castells, però sobretot pels castells nets que hem vist, on una caiguda a l'assaig et pot fer molt de mal". Tant és així que avui tothom qui pot assaja amb xarxa.

Un altre dels factors que va desembocar en la xarxa va ser la mateixa prudència i dubtes de la junta tècnica d'aquell 1995 sobre el pilar de 6. Com explica el mateix Marcos "la junta no volia el pilar perquè li feia por d'espantar la canalla amb una caiguda". Solució? Posar-li més seguretat en forma

d'una xarxa que primer penjava d'una clariana a la Masia Cabanyes (amb un punt d'invent del TBO), després va anar a la Peixateria de forma seriosa i finalment es va instaurar al nou local i a la majoria de locals com un sistema de seguretat primordial.

Obrir portes

Recollint dades sobre el pilar de 6, és evident que va ser una porta d'accés per pujar el nivell cap altres castells. Potser no sabrem mai si va ser abans l'ou o la gallina, però indiscutiblement l'assaig sovintejat que demana el pilar acaba repercutint en una millora tècnica dels castellers que hi van.

Amb el pilar de 6 a la butxaca, una autoestima pels núvols i l'arribada de més volum de gent, la colla es pot plantejar el pilar de 7 i poc a poc va fent canvis en el 4 de 8 per tenir el 4 de 8 amb l'agulla. Pel camí, bons resultats també amb el 3 i 4 de 8 i arriba la torre de 8 i el 5 de 8. Anys daurats on els èxits dels pilars, és a dir, la constància en els assajos, té premi. Tot això vindria a contradir aquella màxima de "el pilar no és un castell de colla", perquè en la majoria de casos el pilar és un revulsiu molt potent per als resultats finals de la colla.

El nostre no és un cas únic. A la part alta, els Castellers de Vilafranca també van viure un ressorgiment quan se'n comencen a sortir de recuperar el pilar de 6, posteriorment de 7 i, en el seu cas, també de 8. Uns pilars i assajos que també els acaben fent mereixedors del 4 de 8 i el 4 de 9 amb l'agulla.

En un altre nivell, però, veiem com uns Castellers de Sant Pere i Sant Pau també aconseguixen un brillant pilar de 6 i de 7, que els coincideix amb l'arribada del seu dos de vuit i una època magnífica per als seus 4 i 3 de 8.

En definitiva, tres conclusions d'aquell recordat pilar de 6 carregat ara fa 25 anys a Cornellà: aquest és un espadat que demana temporades de paciència, perquè es cou a foc lent i amb els ingredients adequats i forçosament canviant. Cal un punt d'inventiva, com va ser la xarxa o trobar un punt fix en una paret per concentrar-se i, en tercer lloc, obre un ventall important de castells a les colles que el dominen.

Ens trobem davant d'un Stargate, d'una porta màgica, d'un esglaó que quan el saps pujar et permet accedir a un nivell superior. Als Bordegassos ho sabem bé i per això mantenim els assajos específics de pilars, i si em permeteu us confesso que quan veig un bon pilar de 5 sempre em ve al cap si aquest any trobarem aquella peça que ens falta per tornar a gaudir amb els nostres pilars de 6.

LA CANALLA

David Oliva Palos

Cap de canalla

Després d'un primer any amb una gran feina feta dins de l'equip de canalla, en aquest segon, ens trobem amb una pandèmia mundial que ens impedeix concloure el projecte de dos anys en el qual ens havíem encaminat.

El nostre projecte es va basar en la igualtat dins de la canalla, on tots són un equip, equiparant-ho amb el futbol: una jugadora sola no marca gols sense la resta de les companyes per molt bona que sigui, i això és el que vam voler transmetre. La feina és de totes.

Vam començar el primer any treballant la psicologia amb ells, una feina de la qual es parla poc, ja que queda eclipsada per la tècnica, però per molta tècnica que es tingui si no es trenca el bloqueig emocional pocs resultats es poden obtenir, si més no continuats o de futur.

Després d'un Sant Jordi d'aprenentatge la canalla va començar a agafar fil i agulla i van enfilem una temporada que no quedaria marcada només pels castells, sinó per la rotació que es va poder dur a terme, aconseguint dos poms diferents, un per al 3d8 i un altre per al 4d8. Tot això es va aconseguir gràcies a la confiança adquirida en l'equip tècnic de canalla, que a base d'un treball constant va aconseguir guiar-los pel camí de la motivació. Tot i que vam valorar positivament la primera temporada al capdavant, encara teníem molta feina per fer: més rotacions, assajar noves posicions i fer el cicle de preparació per la baixada de pis de futures temporades.

Aquest 2020 es presentava molt motivador, un bon calendari amb molt bones actuacions, i una canalla que ho volia tot. Però la pandèmia

mundial només ens va deixar arrancar-la amb dues actuacions.

Els fets ens va obligar a tancar barraca i deixar la nostra activitat castellera, que ens ocupava quasi tots els dies de la setmana, i el que és pitjor, trencar tots els nostres esquemes tècnics que teníem per a la canalla.

Per als més menuts tot plegat és una mica estrany, ja que molts enyoren trobar-se amb els seus companys i companyes de castells, assajar, petar la xerrada entre ells i el més important, relacionar-se socialment en un ambient de confiança.

Tot i les restriccions, ens hem conformat a reunir-nos en alguna de les activitats que la colla o l'equip de canalla han organitzat, sempre respectant les mesures que ens anava dient la Coordinadora de Colles Castelleres de Catalunya (CCCC) seguint el PROCICAT. Això ha fet que moltes de les activitats plantejades s'haguessin d'anul·lar.

Per concloure m'agradaria deixar una petita reflexió. No sabem quan de temps durarà aquesta pandèmia i quan podrem tornar a l'activitat castellera, però el que sí que hem de tenir clar és que quan tornem, ho haurem de fer tots junts, des del primer fins a l'últim. La colla ens necessitarà per tal de poder portar a terme aquella activitat que tant ens agrada i que tots portem al cor.

VISCA LA CANALLA BORDEGASSA, I VISCA ELS BORDEGASSOS I LES BORDEGASSES DE VILANOVA!

Bordegassos pel món

Castellers de Sydney: building human towers down under

Martí Burcet Rodríguez

El dissabte 27 de juliol de 2019, els Bordegassos descarregàvem el primer castell de vuit d'aquella temporada davant de Cal Figarot. A part de la importància que tenia per a la colla arribar a la Diada de les Neus havent fet ja un castell de vuit, aquella actuació va ser per a mi molt especial ja que l'endemà mateix volava cap a Sydney per fer-hi una estada del doctorat de dos anys. Havia procurat mantenir la notícia força en secret perquè no m'agrada massa ser protagonista i menys encara en una activitat tan col·lectiva com són els castells, però malgrat això el Burcet (que per cert aprofito per aclarir que és el meu oncle i no pas el meu pare com algú es pensa) em va delatar al Marcos i aquest em ve a buscar a mitja actuació i em diu: «Martí, vamos a hacer una prueba». Així que ja em veus a mi fent un curs accelerat de pilars amb les lliçons bàsiques «Pecho pa'trás!», «Cierra codos!» i «Levanta la cabeza!» per, en acabat de totes les rondes i proves per Festa Major, pujar sobre la pinya per primer cop en ma vida i fer un pilar de comiat. Quan hi penso ara des de la distància he d'admetre que malgrat els nervis que vaig passar llavors, estic profundament agraït a tota la colla pel gest que va tenir amb mi.

Així doncs vint-i-quatre hores després estava dalt d'un avió per creuar mig món i aterrar a un país completament nou per a mi. Això sí, amb la faixa a la maleta. La duia perquè un noi basc que coneixia perquè treballàvem junts a la universitat m'havia dit que ell formava part dels Castellers de Sydney i que, tan aviat sabessin que havia arribat, em vindrien a reclutar encara que no volgués. I així va ser. L'endemà mateix de posar el peu per primer cop a la meva nova universitat, al final d'un acte amb tots els membres del departament, una noia se m'acosta i em diu: «Tu deus ser el Martí. Demà tens assaig de castells».

Per tant encara no setanta-dues hores després d'aterrar, durant el trajecte en tren cap a l'assaig em van conscienciar que oblidés qualsevol idea que tingués d'una colla castellera ja que les colles internacionals són un món a part. Per començar no tenim local sinó que assagem a la gespa d'un parc fent servir un fanal com a suport per fer columnes. En segon lloc, aquí no hi ha distinció entre castellers de tronc i de pinya sinó que tothom fa de tot com bonament pot. El perfil de gent de la colla són majoritàriament catalans que han vingut a Austràlia per feina o estudis, ja sigui temporalment o definitiva, però molt pocs amb experiència prèvia en els castells. També hi ha gent d'altres indrets de la península, bascs, navarresos, aragonesos, andalusos... uns pocs australians i altra gent d'arreu del món. Per tant tothom ha d'aprendre des de zero amb esforç i grans dosis de paciència.

Una de les coses que més em va sobtar en els primers assajos va ser sentir cantar els castells en anglès. A la colla es va optar per traduir les posicions del castell sempre que fos possible, així que es crida: first hands (primeres mans), needles (agulles), winds (vents), people of behind (contra-forts), etc. També relacionat amb el lèxic casteller, em va fer especial gràcia com es fan entendre amb la canalla. Per elles la paraula acotxadora és massa com-

plicada i els és més visual referir-s'hi com a frog (granota), o també per ensenyar-los a canviar els braços al baixar d'un castell. Vivint a Austràlia, la tècnica els diu que facin el coala.

Com bé sabem tots els que en formem part, els castells són un element integrador i cohesionador com pocs n'hi ha. Doncs bé, una colla internacional per a algú que arriba tot sol a un nou país s'acaba convertint gairebé en una família d'acollida. Fer castells és més que mai una excusa per socialitzar i l'objectiu en cap cas és assolir una estructura o una altra, sinó passar-ho el millor possible. Per tant a més a més dels assajos i les diades, la colla també organitza altres activitats simplement pel gust d'estar junts. Precisament un dels darrers actes abans de parar per culpa del coronavirus van ser unes colònies no només de canalla, sinó de tots els membres. A partir d'aquell moment durant la llarga travessa del desert del confinament i post-confinament, vam intentar no perdre el contacte entre nosaltres i fer activitats virtuals que ens mantinguessin actius. Malauradament la situació extremadament incerta també va fer que durant aquells mesos molts castellers decidissin tornar als seus països d'origen, fent minvar considerablement la massa social de la colla.

Per sort la Covid-19 aquí a Austràlia l'hem pogut frenar bastant bé. Els mesos de confinament van servir per pràcticament aturar en sec la transmissió comunitària i el fet de ser un país insular (més ben dit un continent en si mateix) ha facilitat el tancament de fronteres i la imposició de quarantenes obligatòries als residents que tornen de l'estranger. Això sumat a la baixa densitat

de població, a les mesures estrictes de control d'aforaments, al registre amb codi QR en establiments per rastrejar contagis i a la quantitat de tests que s'han fet des del començament de la pandèmia, han permès que a l'octubre de 2020 poguéssim reprendre els assajos. Ha calgut però fer un munt de paperassa per registrar els castells com a esport i elaborar un pla de mesures sanitàries que comporten que per ara només puguem fer estructures netes, amb mascareta, desinfectant-se les mans abans de l'assaig i registrant l'assistència. Tot i això, la mesura més complicada de complir està essent la limitació de participants. Fins ara en un dia bo d'assaig podíem arribar a ser fins a quaranta persones i a les actuacions unes seixanta o setanta. Però amb aquesta nova autorització, en les condicions actuals se'ns permet ser-ne cinc-centes... per tant anem com bojos per trobar aquests centenars de persones que ens falten. O sigui que si algú necessita treure's el cuquet de fer castells sàpiga que estem oberts a noves incorporacions. Només cal que es deixi caure un dijous qualsevol a l'assaig i serà més que benvingut!

Bordegassos pel món

Dues camises i una inquietud

Laerke Saura

Que m'encarreguin textos des de Dinamarca ja s'ha convertit en una tradició. Els temes son diversos: les eleccions europees des de Dinamarca, els catalans a Dinamarca, els castells a Dinamarca... I ara, sobretot, la pandèmia a Dinamarca.

Tothom, més o menys, s'espera que expliqui que a Dinamarca ho fem tot millor: la política, l'educació, la sanitat, l'arquitectura, les novel·les negres... Però, per la sort de tots vosaltres, sí que hi ha una cosa que fem pitjor: els castells. Sort que tenim xarxa! (I sort que la podem muntar, així aprofito l'avinentsa de presumir una mica de Marcos Montes). Però quin drama! Pinyes sense crosses, d'un cordó, una enxaneta que fa més de metre seixanta, peus mal col·locats, salts per pujar, castells cantats en múltiples idiomes, canalla (molts cops en singular) que no sempre entén què li dius... Un drama. Ja us dic que si fóssim una colla catalana no trigaria en preguntar-me per què la coordinadora permet que aquesta gent segueixi fent castells.

(Després de deixar-nos així de bé he de dir que encara no ens ha caigut cap prova en dos anys. Allà soc jo la que sol cridar "avall").

I malgrat tot això, cada diumenge a les 14:45 em plantava als assajos, fidel, com l'Unai davant la tele abans de qualsevol diada important (quan l'Estivi no el vol portar a plaça, esclar). Allà em trobava amb tots els meus nous amics a Copenhaguen. Un grup de gent fantàstic. Solem ser molt pocs, potser uns vint els dies bons. Potser trenta si hi ha diada. Per molts l'assaig era una excusa per fer amics i parlar català. I una mica, de rebot, van començar a estimar els castells...

Llavors va arribar la pandèmia. PAM. Haviem d'anar a Tarragona a descarregar, un altre cop, dos castells de sis. (Podeu riure, però només una mica). També tenia els meus plans muntats per convèncer a tothom per venir a ajudar als Bordegassos de Vilanova al concurs de dissabte. "Així una mica especials, però bona gent", els deia. Alguns van comprar.

Però res. Ni concurs, ni assaig, ni plans de futur.

Què ha de fer una colla com els Xiquets de Copenhaguen per valorar si és segura l'activitat casteller, enmig d'una pandèmia? Estava clar que la situació a Dinamarca era millor que a Catalunya (tampoc era gaire difícil). La primavera ens va agafar una mica per sorpresa, però a l'estiu semblava que el Covid estava condemnat a desaparèixer. De totes formes, el virus va tornar a la tardor per ofegar-nos com les pobres crosses d'un 4d7a esclafades contra l'esquena del Marcel.

El més curiós de tot, és que a Dinamarca la gent ha estat fent vida molt normal malgrat la situació. Escoles, botigues, museus, pavellons, cinemes, restaurants, bars, universitats, gimnasos, centres comercials..., tot segueix obert. La mascareta no s'ha normalitzat. De fet, la gent mostra molt escepticisme. La realitat és que la vida dels danesos no ha canviat gaire, i tothom segueix anant als seus clubs esportius i grups de teatre. Però per nosaltres resultava evident que era imprudent seguir fent castells, i no quedava gaire clar si era hora d'arrancar altra vegada o no.

A finals d'estiu ens vam motivar "a saco", i vam començar a posar normes per poder assajar amb seguretat. Que si assaig sense pinyes (aquí tots som "tronquetis"), assaig amb mascareta (hola? a qui se li va acudir?)... Òbviament estava absolutíssimament prohibit venir a assaig si venies de Catalunya. Moltes normes i especulacions de situacions hipotètiques que, al final, no van servir per res. I tot perquè, de sobte, el nombre de casos es va disparar més que la venda de quintos a can Pinyana un divendres qualsevol. Per tant, el millor va ser no assajar.

I per què us explico tot això? Doncs perquè em fa ràbia. La mateixa ràbia que a vosaltres estar-vos tancats a casa els divendres al vespre i tenir la camisa podrint-se a l'armari. No mola gens, ho sé. Estic convençuda de que en aquesta aleta ja heu tocat aquest tema diversos cops. I sinó, sé que ja està parlat entre tots vosaltres i amb en Jordi Llorens al grup de Facebook.

Però el quid de la qüestió està en què, malgrat els gairebé 2.000 quilòmetres de distància, encara hi ha una cosa que ens inquieta a tots. Quan tornarem a poder posar el peu a la faixa? Quan notarem l'escalf de la pinya que ens envolta? Quan tornarem a dur la canalla a coll? I quan tornarem a sentir aquest sentiment d'autosuperació col·lectiu que aporten els castells?

No sé quan, ni amb quina camisa serà. Però el que sí que sé, és que no hauré trobat a faltar ser la cros-sa de la banda de fora de la torre del 5d7.

LA NOVA FAÇANA

Un dels projectes dels últims anys dels Bordegassos de Vilanova ha estat la rehabilitació de la façana del local social. Ha estat un camí llarg, però ja ha arribat al seu final.

Moltes gràcies a tots i totes els que ho han fet possible!

La Soca, el batec del local amb cor bordegàs

Parlem amb el Jaume Sistané i el Jordi Ferrer, membres de La Soca.

Cristian López

Tot va començar fa set anys en un bar al costat del local dels Bordegassos. El Màrius Almirall i el Jordi Ferrer, vells amics de la infància, es van retrobar després de molts anys. L'Andreu De Reina, el Jaume Sistané i el nostre estimat Dave, que desgraciadament ens va deixar fa dos anys, també eren assidus al bar. Tots cinc van establir una gran amistat que, fins al dia d'avui, mantenen més viva que mai amb l'esperit del Dave. "Tots nosaltres tenim una gran relació perquè tenim caràcters molt diferents, per això ens aguantem. Sumem amistat amb les petites coses que cadascun aportem al grup."

El Màrius i el Jordi ja coneixien els Bordegassos de Vilanova i formaven part de la família groc terrós, però no va ser fins al 2016 quan tot el grup en conjunt va decidir formar part dels Bordegassos. "El Màrius va ser el promotor i ens va convèncer per entrar a la colla. A mi m'agradaven els castells i el Jordi només participava en les diferents edicions del Concurs de Castells", diu el Jaume. "Amb la feina de l'hostaleria tenia poc temps, però quan podia venia als assajos i les sortides. El Concurs de Castells era una cita que no em podia perdre. A partir del 2016 i amb la gestió del bar, estic vivint intensament la colla", puntualitza el Jordi.

El grup d'amics que, ara sí formaven part de la colla, va decidir que els havien de conèixer d'alguna manera. Tots ells eren un conjunt i calia remarcar-ho. D'aquesta manera va néixer La Soca.

Tal com volen puntualitzar, al grup de La Soca tothom hi és benvingut i benvinguda: "Vam començar a arrossegar gent al grup i a la colla: el xicot d'origen castellonenc, en Sergi, també les cheerleaders, l'Olga, la Núria... El Màrius sempre ha sigut una mica el promotor i el que ha portat gent a la colla. De fet, fa dos anys, li van donar un premi al Sopar de Gala reconeixent els mèrits."

Va ser a principis de la temporada 2019 quan La Soca va començar a dirigir el bar del local: "Ens vam començar a engrescar. A tots ens agrada el món casteller i ens ho passem molt bé. A partir d'aquí vam començar a tenir idees per ajudar. Una de les mancances que arrossegava la colla durant els últims anys era la inestabilitat del bar. Ens vam aventurar. Tenim una edat prou elevada per fer grans aventures, entre tots quatre sumem uns 230 anys. Les aventures les haurien de fer els més joves, però tenim l'esperit i la força per fer-les. L'experiència que ens ha aportat la vida ens ajuda a superar els obstacles."

La gran majoria d'opinions de la gent de la colla són positives sobre la direcció del bar i la qualitat del servei. Una de les claus de l'èxit de La Soca que volen remarcar és l'empatia i filosofia que transmeten a la colla: "Tenim el suport de tothom que ve al local a consumir. Transmetem proximitat pel tipus de caràcter que tenim. Estem encantats de formar part i ajudar la colla. El nostre objectiu és sumar. La nostra voluntat és arribar a tothom."

Una altra de les claus de l'èxit que consideren més importants és escoltar i oferir el servei que vol la colla: "Hem anat introduint plats i begudes que la colla reclamava. Hem volgut escoltar i ampliar l'oferta, fet que ens ha ajudat a tirar endavant i connectar amb tothom."

La Soca també ha organitzat activitats socials per a tota la colla. Una de les que ha tingut més èxit amb un gran volum de gent són les tirades de bitlles catalanes: "Les bitlles catalanes és una de les activitats que més addicció ha provocat a les persones. Tenim la sort que participa gent de fora de la colla."

Les activitats socials aquesta temporada han sigut molt limitades per la pandèmia. Les mesures de seguretat i les restriccions han afectat l'organització de totes elles. Tot i això, tant el Jaume com el Jordi creuen que s'haurien d'haver organitzat més activitats al local durant els mesos de juliol, agost i setembre. En un incert any 2021, creuen que hauria d'haver-hi una reestructuració de la Social per estar preparats per a una altra temporada sense castells. "L'activitat principal de la colla és fer castells i, sense poder-ne fer, és complicat que la gent vingui. Hi ha una gran diversitat d'edat, des dels 5 fins als 90 anys, i això s'ha de tenir en compte a l'hora d'organitzar activitats. És molt complicat, ho sabem, però per organitzar activitats en una temporada sense castells, cal que la Social tingui una gran estructura que ara mateix no tenim."

Segurament molts membres de la colla es pregunten si La Soca continuarà en la direcció de la gestió del bar la temporada vinent: "Actualment el bar no té beneficis. En el seu moment es va fer una inversió i encara l'hem de recuperar. Tenim la sort que la colla ens ajuda amb el lloguer. Si no fos així, no hauríem pogut continuar. Voldríem destacar la bona relació amb la Clàudia Roig i l'Adrià Cruells. Esperem continuar la propera la temporada i seguir sumant temps amb la colla."

L'instant d'un gran moment

Jaume Pujol

A casa dels meus pares sempre hi he vist una fotografia, és allà, en un lloc privilegiat de l'estanteria del menjador. Un espai destacat, estratègicament triat i escollit amb tota la intencionalitat com si fos posada expressament per donar-li tota la rellevància possible.

La fotografia a primera vista no crida gens l'atenció, fa tants anys que hi és que, a poc a poc, ha anat format part d'aquelles coses que, de tant veure-les, ja no les veus. Senzillament és allà, com sempre. Estava tan avesat al fet que hi fos que mai li havia donat la menor importància. Fins i tot, és tan poc cridanera i tan poc espectacular, que no ha merescut la més mínima atenció, ni tan sols per observar-la durant uns breus instants, és més... Una nit de Nadal, vaig preguntar amb total desinterès i amb cert menyspreu:

- I aquesta foto? Per què hi és allà? Si no hi surt res!

El meu pare de sobte va aixecar el cap, clavant-me la mirada, va alçar la veu i, amb força, convicció i orgull, em va etzibar ...

- Res????? No hi surt res????????? Aquesta foto és el moment que ens estàvem col·locant els baixos abans de tirar el primer quatre de vuit de la nostra història!!!!

La meva expressió va canviar radicalment i em va sortir un...

- Què?? Hòstia, no fotis!!

Em vaig aixecar d'un salt com si em cremes la cadera. Dirigint-me tot seguit cap a ella i, com si es tractés d'un preuat tresor, la vaig agafar. Més que agafar, la vaig acaronar entre les meves mans. M'hi

vaig fixar amb tota la intensitat, interès i atenció. L'atenció i l'interès que mai li havia dedicat.

La imatge va captar només un breu període de temps, un segon, un instant fugaç. Sí, solament un instant, efímer potser, però ple de consistència i transcendència. Una imatge gairebé espiritual envoltada de cert aire de tendresa però dens i sòlid a la vegada, un instant en el qual s'intuïa el resultat final de molts moments plens de dedicació, esforç i il·lusió.

No vaig perdre detall d'aquella imatge d'un instant viscut que em resultava summament familiar. Vaig resseguir totes les cares, totes les mirades de concentració, desig, inquietud, tensió, esperança, impaciència i també temor... La concentració dels grans moments, les mirades perdudes, les cares de seriositat, uns ulls mirant el cel, altres mirant els peus, altres mirant el no-res...

La fotografia és en blanc i negre, hi surten cares conegudes, altres literalment familiars i algunes que no us sabria dir qui són. Vaig resseguir els personatges, hi ha gent que malauradament ens ha deixat, uns ja són molt grans per venir a colla, i altres... Vés a saber... Els anys han passat, milers de fotografies més ens han acompanyat amb molts castellers i castelleres que en algun moment han viscut en pròpia pell aquestes sensacions vestint la grocterrosa de botons negres.

Tots nosaltres avui som hereus dels personatges de la fotografia i, a la vegada, ells també ho eren. Ens anem passant el testimoni de generació en generació, tant és així, que a hores d'ara com a colla ja fa molts anys vam passar la majoria d'edat.

Cada cop que ens posem la grocterrosa, cada cop que ens cordem els botons negres hem de

saber què i a qui representem. Hem de sentir l'orgull i la presència de tota la gent que ens ha precedit i també l'empenta de la gent que vindrà.

Sí! Inequívocament, ens hem fet grans i, com a colla adulta, ens veiem en l'obligació d'actuar com a tals. Que tot els que ens uneix ens reforci, que les polèmiques ens enriqueixin i ens facin més compactes, que cada reflexió ens doni vigor, que cada pas que donem ens faci més sòlids, que les nostres diferències creïn un debat enriquidor per arribar a solucions que ens facin millors, més forts, més dignes... Potser senzillament és això... Ser dignes dels que ens van precedir i dels que vindran.

Ara és el moment, no n'hi ha cap altre de demostrar que de debò som grans, que som dignes de la valuosa herència que hem rebut i refermar les bases del futur de la nostra colla. Un futur que passa inequívocament pels valors fundacionals més bàsics i que hem sabut preservar generació rere generació. Valors de llibertat, democràcia, tolerància, feminisme, defensa de tot allò que ens uneix i ens humanitza com un patrimoni incalculable que cal cuidar, preservar, alimentar i ampliar.

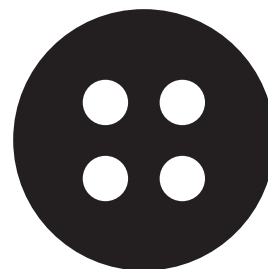
Hem de ser pioners en aquests valors en l'àmbit de la nostra comarca i del món casteller en general, som una colla castellera i fem castells, sí... Però també som un col·lectiu humà amant de la diferència, defensors de la llibertat, de la tolerància, de l'empatia, de la lluita contra la pobresa, contra la discriminació racial, a favor de la igualtat de gènere, de l'ecologisme, del compromís amb la nostra terra i d'altres valors dels quals hem de continuar fent bandera decididament i sense complexos.

Cal aconseguir que cada vegada hi hagi més camises groceteroses amb botons negres, no només pel fet de fer castells, sinó perquè en vestir així, defensem uns valors socials que ens fan sentir orgullosos de formar part d'aquest col·lectiu. Hem de fer del botó negre, un símbol de dignitat, compromís i d'identitat.

Mirant novament la vella fotografia, no puc deixar de pensar en que, probablement, com a bordegàs, el meu desig més preuat és que d'aquí a molts anys, algú miri una foto de la nostra generació i ho faci amb el mateix orgull que jo em miro la gent que surt en el vell retrat de blanc i negre del menjador de casa dels meus pares.

bordegassos de VILANOVA

Agraïments:

Clàudia Roig	Miquel Àngel Arnal
Dani Ponce	David Oliva
Marcel Meya	Martí Burcet
Xesca Meya	Laerke Saura
Jordi Ibàñez	Jaume Pujol
Jordi Castañeda	Maite Gomà
Cristian López	Jordi Llorens
Àlex Pereira	Miren Diodati
Júlio Cabrera	Albert Blanes
Sergi Font	La Soca

